

מחוז מרכז

בית הגדודים – יער נתניה

"אין בכוחו של אדם לעקור מתוך ליבו את התקווה לעתיד
טוב יותר" (ז' זיבוטינסקי)

בית הגדודים באביחיל, מתוך: [ויקיפדיה](#) מצילומי יעל גרעין

פרטי מסלול

חבל ארץ: מישור החוף

אורך המסלול: 6 שעות פעילות

נקודת התחלה: בית הגדודים

נקודת סיום: יער נתניה

עונה מומלצת: כל השנה, מומלץ
במיוחד בשבוע של י"ב בטבת –
יום הנצחה לזיבוטינסקי

מגבלות: אין

דרגת קושי: מיועד לכולם

נגישות: נגיש

ציוד מיוחד: חולצה לבנה לטקס

אתרים בתשלום: [בית הגדודים](#)
יש לתאם מראש

רעיון מרכזי

ראשיתו של רעיון הגדודים העבריים בפנייה של זאב זיבוטינסקי ויוסף טרומפלדור לבריטים בהצעה להקים גדוד יהודי שישחרר את ארץ ישראל. פנייה זו היתה בעת שהותם של הבריטים במצרים במלחמת העולם הראשונה.

הקמתם של הגדודים העבריים הוסיפה מימד חדש להגנה על ההתיישבות בארץ ישראל, המתבטא גם בהשתתפות היהודים ביחידות נפרדות בצבאות אחרים.

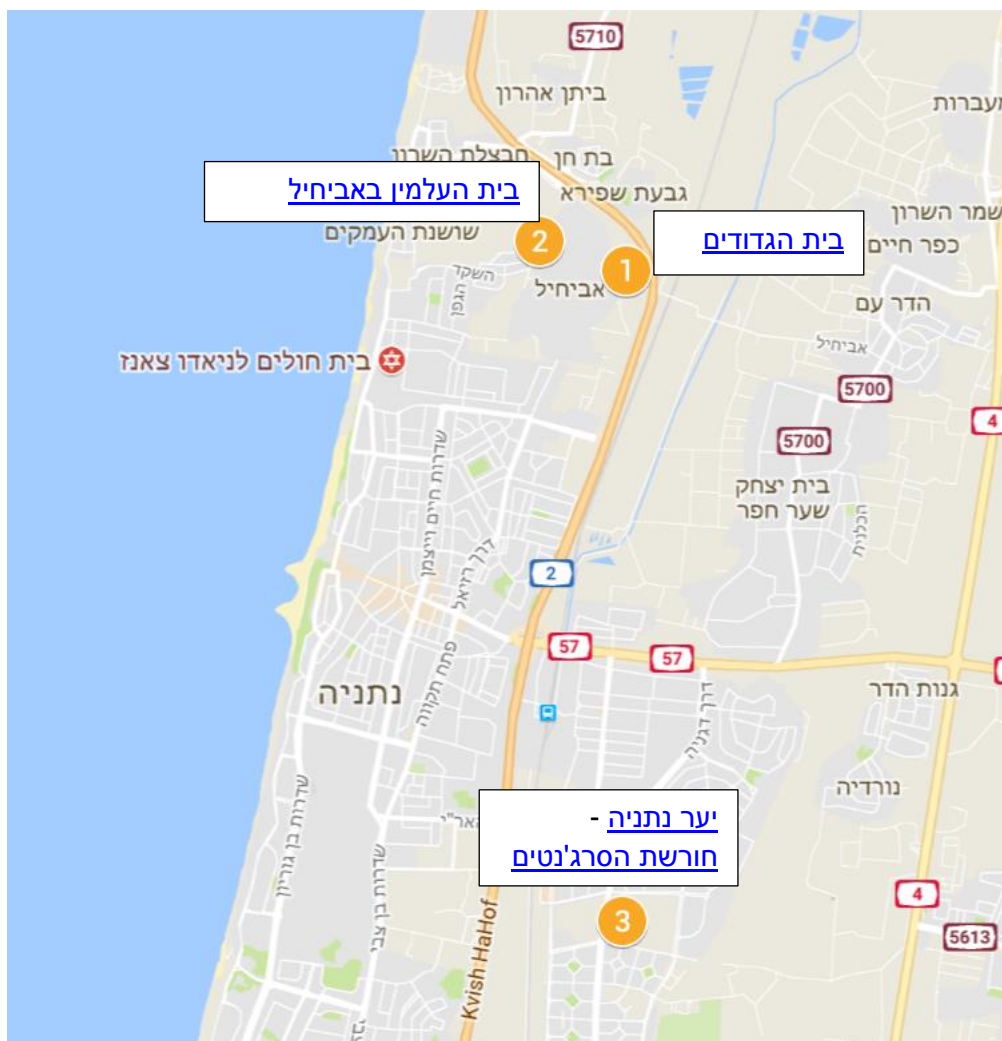
הסיור בבית הגדודים, הביקור בחלקת הגדודאים בבית העלמין באביחיל והפעילות ביער נתניה (חורשת הסרג'נטים) יתמקד בפרק זה בהיסטוריה של זאב זיבוטינסקי, פועלו והגותו בנושאים שונים.

תיאור ההליכה במסלול

נתחיל **בבית הגדודים (1)** ונלמד בו על הקשר בין ז'בוטינסקי להקמת הגדודים העבריים. מבית הגדודים העבריים נלך **לבית העלמין אביחיל, לחלקת הגדודאים (2)** ונלמד שם על העלאת אפרו של גון פטרסון. נתייחס לערך ההנצחה ולהגשמת החלום הציוני. משם ניסע **ליער נתניה (3)** לפעילות בתחנות בנושא מורשתו של זאב ז'בוטינסקי, כן נקיים משחקי חברה ופעילות לגיבוש.

מפת המסלול

מתוך מפות גוגל

תיאור האתרים במסלול :

[הגדודים העבריים](#)
– יוטיוב

בית הגדודים (1) מוזיאון הנמצא במושב [אביחיל](#) שבשרון ומוקדש להנצחת המתנדבים היהודים והארצישראלים לצבא הבריטי בשתי מלחמות העולם. המוזאון הוקם בשנת 1961 ומציג שרשרת גבורה והתנדבות יהודית. המוזאון והמושב הוקמו ע"י יוצאי [הגדודים העבריים](#) במלחמת העולם הראשונה.

ראשיתו של רעיון הגדודים העבריים בפנייה של זאב ז'בוטינסקי ויוסף טרומפלדור לבריטים במצרים, בהצעה להקים גדוד יהודי שישחרר את ארץ ישראל.

כתוצאה מיוזמה זו הוקם במרץ 1915 "[גדוד נהגי הפרדות](#)", בפקודו של האירי לויטננט-קולונל ג'והן פטרסון, וסגנו יוסף טרומפלדור. גדוד זה לחם בגליפולי הסמוכה לאיסטנבול בין אפריל 1915 לינואר 1916, ופורק במאי 1916.

לאחריו הוקמו שלשה גדודים נוספים שאוחדו בסוף המלחמה ב שלושת הגדודים ל"[גדוד הראשון ליהודה](#)"

הגדודים העבריים בצבא הבריטי נאבקו לשאת סמל עברי על מדיהם ולמעשה עיצבו את הבסיס להקמתו של צבא ההגנה לישראל.

בין הלוחמים העבריים היו דמויות מרכזיות בתולדות היישוב: זאב ז'בוטינסקי דוד בן גוריון, יוסף טרומפלדור, , חיים לסקוב ועוד.

ב-2009 נפתח במוזיאון אגף חדש: מתנדבי היישוב היהודי בארץ ישראל לצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה .

חלקת הגדודאים בבית העלמין באביחיל(2) בבית העלמין יוחדה חלקה ל'גדודאים', יוצאי הגדודים העבריים שהלכו לעולמם והיו ממקימי היישוב בשנת 1932 .

ב-4 בדצמבר 2014, התקיים במקום טקס ממלכתי ומיוחד, נטמן אפרם של לויטננט-קולונל [ציון](#)

[הנרי פטרסון](#) (1867-1947) ורעייתו פרנסס הלנה, שהועברו לאביחיל מלוס אנג'לס.

פטרסון היה המפקד הבריטי הנוצרי של 'גדוד נהגי הפרדות של ציון' ושל הגדוד ה-38 של קלעי המלך, במלחמת העולם הראשונה. 'זה היה רצונו של סבי', **כתב אלן פטרסון, נכדו של מפקד**

הגדודים העבריים, לנוח את מנוחת העולמים שלו לצד פקודיו מן הגדוד העברי' (בתוך עונג שבת, אסא כשר, הספרים המבויישים שלי: קום התנדב לגדוד העברי).

יער נתניה – [חורשת הסרג'נטים \(2\)](#)

יער נתניה הינו אתר טבע עירוני העשיר בערכי טבע נדירים או מוגנים, כאן גדילים זה לצד זה עצים שנטעו ע"י הקרן הקיימת לישראל כגון עצי אקליפטוס לצד ריכוז טבעי של עצי אלון, אורן ואלה בני עשרות שנים וצמחיה עונתית של : כלניות, צבעונים, עיריות, סחלבים, אזוביון דגול, פעמונית קיפחת, ארבעה מיני תורמוסים (כולל תורמוס צהוב ועוד).

יער נתניה נקרא גם חורשת הסרג'נטים בשל פרשת חטיפת הסרג'נטים (סמלים) הבריטיים על ידי האצ"ל ותליתתם בחורשה בנתניה ב12 ביולי 1947 המעשה נעשה כנקמה על תליתתם של שלושה

לוחמי האצ"ל על ידי הבריטים בכלא עכו מאז אירוע זה הפסיקו הבריטים לתלות לוחמי מחתרת יהודים

מיקום פעילות	נושא הפעילות	תיאור הפעילות	דגש מיוחד	הערות	זמן	ציוד מיוחד
ביקור במוזאון בית הגדודים (1)	בית הגדודים מידע נוסף על בית הגדודים	מה מצפה לנו היום הקשר בין זאב ל'בוטינסקי להקמת הגדודים העבריים הקמת הגדודים העבריים		* יש לתאם את הביקור מראש. *חשוב להגיע לאחר שיעור הכנה כשהתלמידים יודעים על הנושא. *במוזאון מוקרן סרט, אנשי המוזאון מדריכים בו ומקיימים פעילות באמצעות כרזות גיוס.	75 דק'	
בית העלמין אביחיל – מבית הגדודים לבית העלמין חלקת הגדודאים (2)	הליכה סיפור העלאת אפרו של גון פטרסון העלאת אפרו של גון פטרסון	בבית העלמין יש את חלקת הגדודאים ובו נקבר אפרו של פטרסון	חשוב שהתלמידים ידעו שמדינת ישראל מעריכה את מי שעזר לה בהגשמת החלום הציוני.	מכון ז'בוטינסקי מציין בכל שנה את "יום פטרסון" לציון קבורת אפרו במושב אביחיל.	45 דק'	
יער נתניה (3)	הליכה	תחנות בנושא מורשתו של זאב ז'בוטינסקי תחנה 1 – תחנות בחייו תחנה 2 –		אפשר להוסיף תחנות או לארגן הצגה, מתוך: מידע נוסף ורעיונות לפעילות על זאב ז'בוטינסקי	90 דק'	

				דמות האישה תחנה 3 – נוער		
	20 דקי		במקום יש שטחים פתוחים המתאימים לפעילות o.d.t. אתגר	משחקי חברה ופעילות לגיבוש	הפוגה משחקים	יער נתניה
	30 דקי	אפשר לבחור נושאים שונים למעגל של"ח לפי אופי הקבוצה.		הגותו של ז'בוטינסקי	מעגל של"ח בנושא צדק חברתי על פי זאב ז'בוטינסקי	סיכום

- אפשר לשלב ביקור במוזאון בית הגדודים בסיוור המהפך הציוני במישור החוף – מפגש טבע בשמורת נחל פולג ושלולית החורף בנתניה.
- יש לקיים טקס קצר בתחילת הפעילות בנושא ז'בוטינסקי או בסופה.

[העשרה למורה: משנתו של ז'בוטינסקי, אריה נאור](#)

פרטים על האתרים במסלול ועל הקשרם לז'בוטינסקי בקישורים המובאים בפירוט המסלול. זמן הפעילות במוזאון בית הגדודים כשעה וחצי, מידע על הפעילות מופיע בקישור. הפעילות המומלצת ביער נתניה היא בנושא משנתו של זאב ז'בוטינסקי, המורה יכול לשלב נושאים נוספים בהתאם לקבוצה. אפשר לשלב בישולי שדה ברוח הגדודים העבריים.